

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah) in spremembi Direktive 2000/31/ES

(COM(2020) 825 final – 2020/0361 (COD))

(2021/C 286/13)

Poročevalec: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Zaprosilo	Svet Evropske unije, 11. 2. 2021 Evropski parlament, 8. 2. 2021
Pravna podlaga	člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo
Datum sprejetja mnenja strokovne skupine	31. 3. 2021
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	27. 4. 2021
Plenarno zasedanje št.	560
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	235/3/5

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja predlog o enotnem trgu digitalnih storitev (akt o digitalnih storitvah), predstavljen v času novih in inovativnih storitev informacijske družbe (digitalnih storitev), ki spreminjajo vsakdanje življenje državljanov EU ter vplivajo na njihove načine komuniciranja, povezovanja, potrošnje in poslovanja ter jih preobrazajo. Te storitve pomembno prispevajo k družbeni in gospodarski preobrazbi v EU in po svetu, kriza zaradi COVID-19 pa je pokazala, kako pomembno vlogo imajo pri oblikovanju boljše družbe.

1.2 EESO podpira prizadevanja Komisije, ki želi preprečiti, da bi prišlo do razdrobljenosti trga zaradi porasta nacionalnih pravil in predpisov, ki bi lahko ogrozili sistem in preprečili, da bi močan enotni trg koristil vsem evropskim podjetjem. Zato EESO poziva, naj se jasno poudari izčrpnost akta o digitalnih storitvah, in meni, da je to priložnost za določitev svetovnih standardov za digitalne trge, ki lahko Evropo usmerjajo na poti v to novo obdobje, ter zagotovitev visoke ravni varstva in zaščite potrošnikov na spletu.

1.3 EESO se zaveda, da bo razprava o aktu o digitalnih storitvah trajala nekaj časa in da bo treba dolgoročno sprejeti kompromise. Kljub temu poziva Komisijo in države članice, naj določijo razumen časovni raspored za organizacijo razprave in vključujočega javnega posvetovanja ter izvajanje uredbe in strategije. V ta proces je treba nujno vključiti socialne partnerje in organizacije civilne družbe, da bi vsem deležnikom zagotovili enake konkurenčne pogoje, ne glede na to, ali imajo sedež v Evropski uniji.

1.4 EESO meni tudi, da je treba glede na pomembnost digitalnih tehnologij prednostno določiti nova pravila in predpise za premagovanje težav in izzivov, povezanih s temi tehnologijami. Nova oblika gospodarstva terja nove pristope.

1.5 EESO pozdravlja ukrepe za izboljšanje preglednosti priporočilnih sistemov in oglaševanja, vendar meni, da priporočilnih sistemov ne bi smeli demonizirati, temveč bi morali zagotoviti, da se potrošnikom prikažejo le oglasi, ki jih želijo. V predpisih bi bilo torej treba poudariti avtonomijo posameznika. V zvezi s tem EESO meni, da bi morala člena 29 in 30 uredbe zato zagotavljati ustrezno ravnovesje.

1.6 EESO ugotavlja številne pomanjkljivosti v zvezi z načelom države izvora in poziva k skrbni preučitvi alternativnih metod, kot je načelo namembne države, zlasti pri vprašanih s področij obdavčenja, dela in potrošnikov, razen če na ravni EU obstajajo strožji predpisi. S tem bi poskrbeli za pošteno konkurenco in najvišjo možno raven zaščite potrošnikov. Treba

bi bilo zagotoviti, da se za platformne delavce uporabljajo iste delovnopravne določbe kot veljajo v državi, kjer se opravlja storitev, saj so slabi delovni pogoji za zaposlene postali velik problem pri zagotavljanju poštene konkurence. Splošni cilj je uveljaviti in okrepiti notranji trg z zagotovitvijo enakih konkurenčnih pogojev za vse akterje.

1.7 Obveznosti glede preglednosti ne bi smele preprečevati tehnološkega napredka, zlasti na področju umetne inteligence in računalništva. Tehnologije umetne inteligence, ki delujejo po modelu črne škatle, sicer prinašajo tveganja, lahko pa prinesejo tudi velike koristi. EESO poudarja, da mora biti zakonodaja izpopolnjena in – ob upoštevanju najvišje možne ravni varstva potrošnikov in delavcev – ne sme omejevati tehničnega napredka. Zavzema se za razvoj primernega okvira, ki bo podjetjem omogočil, da jamčijo poštenost, zanesljivost in varnost svojih sistemov umetne inteligence.

1.8 Izjema od odgovornosti za storitve gostovanja bi se morala prenehati uporabljati le v primeru vsebine, ki je nedvomno nezakonita ali je bila kot nezakonita opredeljena v odločbi sodišča. EESO priporoča vzpostavitev pozitivne ureditve odgovornosti za spletne tržnice, ki bi se uporabljala v določenih okoliščinah.

1.9 Uporabljene opredelitve bi bilo treba poenostaviti in čim bolj uskladiti s povezanimi pravnimi besedili, kot so akt o digitalnih trgih, direktiva o avtorskih pravicah na enotnem digitalnem trgu ter uredba o odnosih med platformami in podjetji.

1.10 Akt o digitalnih storitvah je del širšega regulativnega pristopa k platformnemu gospodarstvu, ki mora obravnavati tudi obdavčitev, pravice delavcev (vključno s socialno zaščito, zdravjem in varnostjo pri delu ter pravico do organiziranja in kolektivnih pogajanj), porazdelitev bogastva, trajnostnost in varnost proizvodov. EESO opozarja na zelo obsežno nalogo ustrezne uskladitve z vsemi pomembnimi instrumenti in pobudami, zlasti na področju intelektualne lastnine, telekomunikacij, podatkov in zasebnosti, odgovornosti za proizvode, varnosti proizvodov, avdiovizualnega sektorja in seveda direktive o elektronskem poslovanju. Potreben je ustrezen pregled tega, kako bi bilo mogoče vključiti navedene različne vidike, ki vplivajo na akt o digitalnih storitvah.

1.11 EESO bo še naprej posebej pozorno spremljal obdavčenje, upravljanje podatkov, zaposlitveni status, delovne pogoje in varstvo potrošnikov, saj so pomembni dejavniki sedanje, včasih nepoštene konkurence v digitalnem gospodarstvu. Odbor poudarja, da je te izzive treba obravnavati v okviru ciljev trajnostnega razvoja, digitalne agende, Listine EU o temeljnih pravicah in evropskega stebra socialnih pravic.

2. Splošne ugotovitve

2.1 Digitalne tehnologije so v našem vsakodnevnem življenju lahko izredno pomembne. Zelo lahko koristijo družbi in gospodarstvu, poleg tega je danes splošno priznano, da so bistvenega pomena za način delovanja trga in povezovanja med ljudmi, s čimer zagotavljajo dejanske koristi širši skupnosti. Vendar pa so digitalne storitve prinesle tudi pomembne izzive za posameznike, družbo in trg. Pravičnejša Evropa je odvisna od ustrezne ureditve digitalnega sektorja, ustrezne porazdelitve teh koristi in primerne zaščite vseh udeležencev na trgu (državljanov, potrošnikov, delavcev in podjetij, ne glede na njihovo velikost).

2.2 Odziv Komisije na več dokumentov, razvoj sodne prakse in pozive – ki po eni strani zahtevajo ambiciozne reforme obstoječega pravnega okvira EU o elektronskem poslovanju, ob ohranjanju temeljnih načel ureditve odgovornosti iz navedenega okvira, prepovedi splošnega nadzora in klavzule o notranjem trgu, po drugi strani pa posodobljen, pravičnejši in konkurenčni digitalni trg – je osredotočen na dve glavni področji: akt o digitalnih storitvah in akt o digitalnih trgih.

2.3 EU mora z aktom o digitalnih storitvah zagotoviti visoko raven varstva evropskih potrošnikov za več vidikov digitalnega gospodarstva, zlasti na spletnih digitalnih platformah. Med najpomembnejšimi in najbolj spornimi vidiki tega predloga sta boj proti nezakonitim vsebinam in izboljšanje preglednosti oglaševanja, usmerjenega na širšo javnost.

2.4 Komisija se v aktu o digitalnih trgih osredotoča na način delovanja evropskega digitalnega trga ter si prizadeva, da bi bil ta trg z vzpostavitvijo enakih konkurenčnih pogojev za vse udeležence bolj uravnotežen, konkurenčnejši in bolj inovativen ter da bi ljudem zagotavljal številnejše in boljše storitve.

2.5 EESO zato pozdravlja prizadevanja Komisije za nadaljnjo regulacijo digitalnega gospodarstva ter njegovo zanesljivost za družbo in gospodarstvo. Državljeni, delavci in gospodarski subjekti, zlasti mala in srednja podjetja ter ranljivi posamezniki, pri svojih interakcijah z digitalnimi platformami potrebujejo zaščito, poleg tega je treba zagotoviti varnost vseh operacij, in sicer v smislu vsebine, ekonomskih transakcij in tudi pravic intelektualne lastnine.

2.6 Pravila EU o kibernetskem prostoru postajajo vse bolj zapletena in razdrobljena, zato bi bilo treba izboljšati njihovo berljivost in skladnost. Preveč zapletena pravila lahko škodijo tako podjetjem kot državljanom, saj ovirajo inovacije, povečujejo stroške in ljudem otežujejo uveljavljanje pravic. EESO zato pozdravlja namero Komisije, da bo uskladila in poenostavila postopkovne vidike pravil izvrševanja znotraj držav članic, ter pozdravlja izbiro pravnega instrumenta, ki se neposredno uporablja.

2.7 EESO poudarja, da bi moral biti akt o digitalnih storitvah v skladu s potencialnim pravnim okvirom o drugih pomembnih vprašanjih, povezanih s platformnim gospodarstvom, kot so pravice delavcev (vključno s socialno zaščito, zdravjem in varnostjo pri delu ter pravico do organiziranja in kolektivnih pogajanj) ⁽¹⁾, obdavčitev, porazdelitev bogastva in trajnostnost, ter poudarja, da je treba te izzive obravnavati na evropski ravni in v skladu s cilji trajnostnega razvoja, Evropsko digitalno agendo, Listino EU o temeljnih pravicah in evropskim stebrom socialnih pravic. Pri prihodnjih pobudah Komisije bo Evropski ekonomsko-socialni odbor še posebej pozoren na vprašanja v zvezi z obdavčenjem, upravljanjem podatkov, zaposlitvenim statusom, delovnimi pogoji in varstvom potrošnikov, saj so pomembni dejavniki sedanje, včasih nepoštene konkurence v digitalnem gospodarstvu.

2.8 Ureditev kibernetskega prostora bi morala biti čim primernejša za prihodnost in tehnološko čim bolj nevtralna. To bo zagotovilo jasnost in tržne priložnosti za vse, s poudarkom na zaščiti in varnosti potrošnikov.

2.9 Pomembno je, da Komisija na področju obdavčitve digitalnega gospodarstva predstavi pobude v okviru mednarodnih razprav, v katerih zagovarja načela, kot so pravičnost in preglednost, porazdelitev bogastva in trajnostnost, ter poudari potrebo po obravnavanju teh vprašanj na evropski ravni in v skladu s cilji trajnostnega razvoja, digitalno strategijo, Listino EU o temeljnih pravicah in evropskim stebrom socialnih pravic.

3. Posebne ugotovitve

3.1 Boljša in učinkovitejša ureditev, s katero bi med drugim preprečili nepoštenu konkurenco, je v tej novi obliki gospodarstva ena od glavnih tem. EESO se strinja s Komisijo, ki je prepričana, da je treba pri regulaciji trga, na katerem uporaba dosedanjih orodij in običajno poslovanje nista več mogoča, uporabiti nova sredstva in pristope. Dejstvo je, da običajni regulativni okvir za konkurenco ne zadošča za učinkovito spoprijemanje z izzivi in težavami, ki jih povzročajo velike tehnološke družbe.

3.2 EESO poziva k sprejetju jasnejših pravil, na primer pravil, ki jih je pripravljena proučiti Komisija, na podlagi poenostavljenega regulativnega okvira za notranji trg v digitalnem svetu, ki bi temeljil na hitrih postopkih. EU mora posodobiti svoj nabor regulativnih orodij, da bo učinkovito obravnavala ne le vprašanja glede platform, ki delujejo kot vratarji, temveč tudi digitalne trge. Nova oblika gospodarstva zahteva drugačne ukrepe, zato EESO tudi pozdravlja pobudo o aktu o digitalnih trgih ⁽²⁾.

3.3 Da bi zaščitili podjetja, pa tudi delavce, potrošnike in državljanke, je treba digitalno suverenost Evrope upoštevati pri vsakem urejanju s predpisi. Med krizo zaradi COVID-19 so se prodaja nevarnih izdelkov, lažne ocene, nepoštene poslovne prakse in druge kršitve zakonodaje o varstvu potrošnikov, piratstvo in ponarejanje na digitalnih platformah nesprejemljivo povečali. To kaže, kako pomembno pobudo pomeni akt o digitalnih storitvah in kako nujno je ukrepati.

⁽¹⁾ Posvetovanje Evropske komisije o izboljšanju delovnih pogojev platformnega dela.

⁽²⁾ Mnenje EESO o aktu o digitalnih trgih (glej stran 64 tega Uradnega lista).

3.4 Jasno je tudi to, da mehanizmi izvrševanja za boj proti goljufijam in nezakonitim dejavnostim, povezanimi z digitalnimi platformami, predstavljajo izziv, po drugi strani pa zagotavljajo, da imajo podjetja, ki imajo v digitalnem gospodarstvu največ koristi, tudi več odgovornosti. EESO meni, da ima akt o digitalnih storitvah ključno vlogo pri povrnitvi zaupanja v trg in pri tem, da bodo države članice opredelile hiter in učinkovit mehanizem izvrševanja, ki bo ustrezal vsem državam članicam in upošteval obstoječe razlike med njimi. EESO pozdravlja dejstvo, da se bodo pomanjkljivosti pri izvrševanju na področju nezakonitega spletnega oglaševanja zaradi akta o digitalnih storitvah zelo verjetno zmanjšale.

3.5 Ne glede na pristop, sprejet v zvezi s sistemi in mehanizmi izvrševanja, morajo Komisija in države članice zagotoviti zadostna sredstva za vlaganje v človeške vire, sisteme usposabljanja ter strojno in programsko opremo, ki lahko okrepijo zaupanje v trg in posameznike. Zato je treba najprej opredeliti stroške, ki bodo nastali z izvajanjem akta o digitalnih storitvah, in predvidene stroške za družbo, če ne bodo sprejeti nobeni ukrepi, in zagotoviti ustrezne pogoje ter tako poskrbeti za podporo vseh držav članic.

3.6 Glede področja uporabe akta o digitalnih storitvah je pomembna velikost: vseh podjetij s tega področja ne bi smeli obravnavati enako, da bi preprečili nepošteno konkurenco zaradi finančne moči in velikosti. Vendar pa predlagano merilo, tj. število delavcev, morda ni ustrezno in ga bo morda zlahka obiti. To je ključno, saj precejšen del obveznosti platform, določenih v predlagani uredbi, ne velja za mikro ali mala podjetja, med drugim obveznosti v zvezi z obravnavo pritožb, zlorabami, obveščanjem o kaznivih dejanjih, preglednostjo oglaševanja, neodvisno revizijo in zaupanja vrednimi prijavitelji.

3.7 Vendar pa EESO poudarja, da je treba zaščititi MSP, mikro in socialna podjetja. Ta si morda ne bodo mogla privoščiti stroškov, povezanih z zagotavljanjem skladnosti in naložbami. Zagotoviti je treba, da jim izvajanje uredbe, ki naj bi prinesla pošteno konkurenco, ne bo škodilo. EESO zato poziva k določitvi alternativnih meril za opredelitev mikro in malih podjetij (člen 16), kot so letni promet, njihovo lastništvo ali organizacijska struktura.

3.8 EESO pozdravlja prilagoditveno obdobje za podjetja, ki se uvrstijo v kategorijo zelo velikih spletnih platform (člen 25(4)). Ta podjetja pogosto rastejo zelo hitro, zato bi jim bilo treba pravično omogočiti, da se uskladijo s strožjimi zahtevami in obveznostmi iz predloga.

3.9 V predlogu je sicer jasno navedeno, da gre za *lex generalis*, a so v različnih instrumentih opredeljeni številni tesno povezani pojmi, ki lahko postanejo preveč obremenjujoči z vidika zagotavljanja skladnosti ter povzročijo dodatne stroške za podjetja in potrošnike. V predlogu je na primer opredeljen pojem „spletna platforma“, v Uredbi (EU) 2019/1150 ⁽³⁾ o odnosih med platformami in podjetji pa pojem „platforma“ ni opredeljen, vendar se uporablja; v Direktivi (EU) 2019/790 ⁽⁴⁾ o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu se uporablja pojem „ponudnik storitev deljenja vsebin na spletu“, v aktu o digitalnih trgih pa se uporabljata pojma „vratar“ in „jedrna platformna storitev“.

3.10 S porastom ponudbe digitalnih storitev so se poslovni modeli razvili in postali bolj kompleksni, ločnice med različnimi akterji pa so se zabrisale. Zaradi hitrega razvoja v tem sektorju, ki predstavlja izziv za regulatorje, je treba pojme jasno opredeliti. EESO priporoča jasnejšo opredelitev platform, uporabnikov ali prejemnikov (v predlogu se uporabljata oba pojma, a je slednji veliko pogostejši), potrošnikov in delavcev v digitalnem gospodarstvu.

3.11 V skladu s sedanjim predlogom se pravila o sledljivosti trgovcev uporabljajo le, „[k]adar spletna platforma potrošnikom dovoli, da s trgovci sklepajo pogodbe na daljavo“ (člen 22). Druga možnost bi bila, da bi bili ponudniki oziroma platforme, ki potrošnikom omogočajo, da s trgovci sklepajo pogodbe na daljavo, opredeljeni kot „spletne tržnice“ ter da bi se jasno določila pravila, ki se uporabljajo za to kategorijo posrednikov.

⁽³⁾ UL L 186, 11.7.2019, str. 57.

⁽⁴⁾ UL L 130, 17.5.2019, str. 92.

3.12 Priprava kodeksov ravnanja v skladu s členoma 35 in 36 bi morala potekati na odprt in participativen način. Pri njej bi morale sodelovati organizacije, ki zastopajo uporabnike in prejemnike, organizacije civilne družbe, socialni partnerji in ustrezni organi.

3.13 EESO ugotavlja številne pomanjkljivosti v zvezi z načelom države izvora in poziva k skrbni preučitvi alternativnih metod, kot je načelo namembne države, zlasti pri vprašanih s področij obdavčenja, dela in potrošnikov, razen če na ravni EU obstajajo strožji predpisi. S tem bi poskrbeli za pošteno konkurenco in najvišjo možno raven zaščite potrošnikov. Treba bi bilo zagotoviti, da se za platformne delavce uporabljajo iste delovnopravne določbe kot veljajo v državi, kjer se opravlja storitev, saj so slabi delovni pogoji za zaposlene postali velik problem pri zagotavljanju poštene konkurence. Splošni cilj je uveljaviti in okrepiti notranji trg z zagotovitvijo enakih konkurenčnih pogojev za vse akterje.

3.14 Poleg tega sistema iz členov 8 in 9 predloga ne bi smeli obravnavati kot alternative priznavanju in izvrševanju sodnih odločb, pojasniti pa bi bilo treba, da pravila o zavrnitvi priznanja ali zavrnitvi izvrševanja še naprej veljajo in se uporabljajo.

3.15 EESO pozdravlja pojasnilo, da preiskave na lastno pobudo ne vplivajo na uporabo načela varnega pristana (člen 6), in dejstvo, da še naprej ne bo splošne obveznosti nadzora (člen 7). Vendar pa ta pravila ne smejo vplivati na dolžnost spletnih tržnic, da redno preverjajo trgovce ter ponujene proizvode in storitve, kot je določeno v členu 22.

3.16 V prvem stavku člena 12(1) bi bilo treba pojasniti, ali navedena določba zajema informacije, kot so tehnični podatki, ki se v okviru pogodbe o programski opremi kot storitvi zagotovijo ponudnikom programske opreme.

3.17 EESO pozdravlja podrobno ureditev postopka prijave in notranje obravnave pritožb ter zaščitne ukrepe, določene v predlogu. Vendar meni, da bi bilo treba odstopanje od načela varnega pristana (člen 5) uporabljati le v primeru, ko je vsebina očitno nezakonita glede na nacionalno zakonodajo države izvora ali zakonodajo EU, ki se uporablja neposredno, ali jo je kot tako opredelilo sodišče, sicer bodo posredniki spodbujeni k temu, da vsebine odstranjujejo avtomatično. Pravna ocena nekaterih vrst vsebin je lahko zelo zapletena, posredniki pa ne bi smeli biti odgovorni v primeru, da je niso odstranili. To bi bilo v skladu z obveznostjo glede začasne prekinitve iz člena 20, ki se nanaša na očitno nezakonito vsebino.

3.18 Oblikovanje digitalnih storitev v bistvu temelji na sposobnosti upravljanja podatkov in dostopa do njih. V zvezi s tem je treba spomniti na akt o upravljanju podatkov (COM(2020) 767 final), ki omenja možnost ustanovitve „podatkovnih zadrug“ za upravljanje in izmenjavo podatkov kot instrumenta, ki bo koristil malim podjetjem, podjetjem ter posameznim podjetnikom, ki sami morda ne zmorejo dostopati do velikih količin podatkov ali jih obdelovati. Te strukture bi lahko zagotovile skupno participativno upravljanje za upravljanje posredniških storitev ter storitev izmenjave ali souporabe podatkov med podjetji ter med podjetji in podjetniki, ki bi lahko zagotavljali podatke ter imeli od njih tudi koristi in jih uporabljali.

4. Izvedbena strategija – prehod k dejanjem

4.1 V predlogu je navedeno, da so bile v poročilu o oceni učinka pojasnjene povezave med aktom o digitalnih storitvah in širšim regulativnim okvirom, podrobneje opisane možnosti politike ter da je vanj vključena podrobnejša analiza s tem povezanih dokazov, obravnavanih v revidiranem poročilu o oceni učinka. To je ključnega pomena, a ne odpravlja skrbi, ki jih ima družba zaradi vseh vključenih dejavnikov, in težnje družbe po nadaljnji previdnosti. Pomen digitalnih storitev v našem gospodarstvu in družbi bo vedno večji, vse večja pa bodo tudi tveganja, ki jih te storitve prinašajo.

4.2 Glede dodane vrednosti pri izvrševanju ukrepov pobuda pomembno izboljšuje učinkovitost sodelovanja med državami članicami ter omogoča združevanje nekaterih virov za tehnično pomoč na ravni EU pri preverjanju sistemov za moderiranje vsebine, priporočilnih sistemov in spletnega oglaševanja na zelo velikih spletnih platformah. Izvršilni in nadzorni ukrepi bodo tako učinkovitejši, saj se sedanji sistem večinoma zanaša na omejene zmožnosti za nadzor v manjšem številu držav članic. Vendar je treba predlog izboljšati, da se zagotovita učinkovito in hitro izvrševanje in uporaba pravnih sredstev za potrošnike. Akt o digitalnih storitvah mora vključevati pravna sredstva za potrošnike, vključno z nadomestilom za škodo, kadar podjetja ne izpolnijo svojih obveznosti na podlagi akta o digitalnih storitvah.

4.3 V predlogu je navedeno, da bo Komisija do datuma začetka uporabe zakonodajnega instrumenta vzpostavila celovit okvir za stalno spremljanje njegovih rezultatov in učinkov. Na podlagi predvidenega programa spremljanja je ocena instrumenta predvidena v petih letih od njegovega začetka veljavnosti. EESO meni, da to ni razumen rok, ki bo na trgu in med državljani okrepil zaupanje ter zagotovil skladnost z revizijo Direktive o elektronskem poslovanju. Komisija bi morala poskrbeti za redno oceno vsaki dve leti.

4.4 Pravila ne bi smela omadeževati podobe EU, obveščanje o njih pa bi moralo biti učinkovito. Zaščita državljanov EU in varstvo potrošnikov bi moral biti eden glavnih poudarkov prihodnjega komuniciranja in izvrševanja. EU je in mora ostati privlačen prostor za podjetja, delavce in posameznike, tudi tiste zunaj EU. Uredba ne bi smela pomeniti bremena ali ovire, temveč predstavljati uravnotežen način urejanja spletnih storitev v 21. stoletju, določati standarde za boljše in pravičnejše digitalno gospodarstvo in varnejši splet ter zaščititi vitalne demokratične družbe.

5. Temeljne pravice

5.1 Ustrezno je treba zaščititi pravice delavcev, zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov, zasebnosti in osebnih podatkov ter zaščititi temeljne svoboščine, kot so svoboda gospodarske pobude in opravljanja storitev ter svoboda izražanja, svoboda mišljenja in mnenjska svoboda, v skladu z zakonodajo in Listino EU o temeljnih pravicah. Predlog bi moral doseči ustrezno ravnovesje na tem področju.

5.2 Pomemben vidik predloga je pravičnost postopkov. V primeru, da spodbude ne bodo ustrezno usklajene, pa to morda ne bo dovolj, da bi se zagotovila dejanska in učinkovita pravičnost. Široko pojmovanje nezakonitih vsebin ali – kot so predlagali nekateri – škodljivih vsebin lahko omeji svobodo izražanja in mnenjsko svobodo.

5.3 Človekovo dostojanstvo varujejo stroga in jasna pravila o zaščiti državljanov in potrošnikov. Ti vidiki imajo v mnenju pomembno vlogo in bi jih bilo treba ohraniti.

5.4 Okvir, predlagan v aktu o digitalnih storitvah, organom zagotavlja ustrezna orodja za preprečevanje in spremljanje manipulacij, tveganj diskriminacije in drugih zlorab ter odzivanje nanje. EESO meni, da morajo EU in države članice vložiti znatne vire ter poskrbeti, da se bodo uporabila v korist celotne družbe.

5.5 Da bi zmanjšali tveganje diskriminacije, EESO poziva EU in države članice, naj namenijo dovolj virov za kontrolo in nadzor algoritmov, ki jih uporabljajo platforme. EESO pozdravlja izboljššan dostop do podatkov in algoritmov ter priporoča, da je ta zagotovljen javnim oblastem na vseh ravneh ter priznanim neodvisnim raziskovalcem, tudi iz neodvisne civilne družbe, ki delujejo v javnem interesu.

V Bruslju, 27. aprila 2021

Predsednica
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Christa SCHWENG
